

3126

3KП5

2-22

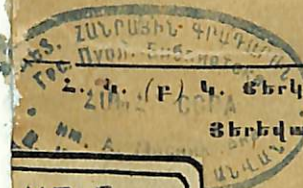
1638

268
2001

ՊՐԻՆՏԵՍԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅԵՔ!

Գ.Ա.ՂՏՆԻ

ՅԱՄ. Կ (Բ) Կ. ԿԵՆՏԿՈՍԻ ՆԱՄԱԿԸ
ԲՈԼՈՐ ԿՈՒՍԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԴԻՍՑԻՊԼԻՆԱՅԻ
ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հ. Կ. (Բ) Կ. ՏԵՐԿՈՒԹԻ ԽՐԱՏԱՐԱԿՈՐԸՆԵՐ
ՅԵՐԵՎԱՆ - 1929

2010

КП5

2 - 22

ԱՄԿ(Բ.)Կ. ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՆԱՄԱԿՐ ԲՈԼՈՐ
ՈՒՍ. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ՝ ԱՇ-
ՍԱՏԱՆ-ԲԱՅԻՆ ԴԻՍՅԻՊՈԼԻՆԱՅԻ ԲԱՐՉՐԱՅ-
ՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Գրառեպ. № 1106 (p) Տիրած 250
Հայտընդգրաֆի 2-րդ պլ. պատ. № 2632

Ժողովրդական տնտեսութեան սոցիալիստա-
ն վերակառուցման և յերկրի ինդուստրալի-
ացիայի տեմպը ապահովելու վերաբերմամբ,
ուսակցութեան կողմից տրված խնդիրները պա-
նջում են յերկրի բոլոր ստեղծագործ ուժերի
սրումը և բացառիկ ուղադրութեան աշխատան-
ի արտադրողականութեան բարձրացման և աշ-
խատանքային ղիսցիպլինայի ամրապնդման
խնդիրների վրա:

Մինչդեռ աշխատանքի արտադրողականու-
թեան անբավարար զրութեանը և աշխատան-
քային ղիսցիպլինայի թուլացումը, վոր պոյու-
թեան ունեն մեր ձեռնարկներում, լուրջ ահա-
անգ են հնչեցնում, ինչպես արդյունաբերու-
թեան ընդհանուր ծրագրի կիրառման նկատ-
մբ այս տնտեսական տարում, նույնպես և
ստիկապես ինքնարժեքի իջեցման առաջադրու-
թեան հաջող կիրառման նկատմամբ:

Տնտեսական ծրագրի կատարելապես չկիրառելը
վելի սրում են այս տարվա տնտեսական զրժ-
արութեանները, վտանգ են ստեղծում սոց. շի-
ւարարութեան հետագա դարգնացման և բանվոր

47
1638
Հ. Ա. ՄԵ
2001

դասակարգի նյութական բարեկեցութեան համապատասխան ապահովման համար:

Այդ պատճառով եւ աշխատանքի արտադրանքի ամենաձեռք ղեկավարներն ընկնում են բան-դրողականութեան բարձրացման և աշխատանքի տեղիների այդ խավի վրա: Առանձին ղեկավարում գիտելիքների բարձրացման խնդիրները ներառված չեն ինքնակազմակերպության հոգի վրա նոր ընդունված կայուն շատ ավելի քան առաջ, կարևորագույն խնդիրների կողմից նկատվում են բացարձակ ճակատ են հանդիսանում, կուսակցության ղեկավարության ընդլայնումը ունեցող ղեկավար, վո-խորհրդային և պրոֆեսիոնալ կազմակերպությունը շատ հեռու յնն գնում սովորական անփութությունների համար:

Աշխատանքի գիտելիքների այսպիսի զբաղմունքները հետևանք է այն բանի, վրա կուս և պրո-դրականները հատուկ ուշադրություն չեն դար-նել այս խնդրի վրա, այլ և աշխատանքի ու ար-կածի արտադրանքի աշխատանքային գիտելիք-նան ապահովելու համար միջոց պայքար-պետք յեղած ոժանդակությունը չեն ցու-տվել:

Առանձին ուշադրություն պետք է դար-նել աշխատանքային գիտելիքների անկման մեծ մասամբ գյուղի հետ կապված, բանվոր-րի նոր խավերին արդյունաբերության մեջ նե-գրավելու միջև յեղած կապի վրա: Դրա հետ վանքով շատ ղեկավարում բանվորների այդ խ-վերի վրա իշխում են գյուղացիական տրամ-դրությունները և սեփական տնտեսության շ-հերը: Անբավարար կապված լինելով արտ-դրության հետ նրանք ավելի դժվարությամբ յենթարկվում գործարանի վերամշակման (նրա-հոգեկան աշխարհի նկատմամբ) և դանդաղ յուրացնում արտադրության անհրաժեշտ ա-շխատանքային գիտելիքներին:

84744-ա
1024-91

Աշխատանքային գիտելիքների խախտ-ումը ամենաձեռք ղեկավարներն ընկնում են բան-դրողականութեան բարձրացման և աշխատանքի տեղիների այդ խավի վրա: Առանձին ղեկավարում գիտելիքների բարձրացման խնդիրները ներառված չեն ինքնակազմակերպության հոգի վրա նոր ընդունված կայուն շատ ավելի քան առաջ, կարևորագույն խնդիրների կողմից նկատվում են բացարձակ ճակատ են հանդիսանում, կուսակցության ղեկավարության ընդլայնումը ունեցող ղեկավար, վո-խորհրդային և պրոֆեսիոնալ կազմակերպությունը շատ հեռու յնն գնում սովորական անփութությունների համար:

Պակաս կարևոր նշանակություն չունի աշ-խատանքային գիտելիքների անկման գործում նաև վարչական-տեխնիկական ղեկավարության թուլացումը, ինչպես ինժեներա-տեխնիկական պրո-դրականի վարչության, գերեկտորների և տնտե-սական մարմինների կողմից:

Չեռնարկությունների վարչությունները չափազանց թույլ կերպով են ոգտագործում այն իրավունքները, վոր տրված են նրանց որենքով և ներքին կանոնադրությամբ՝ աշխատանքային գիտելիքների բարձրացման համար: Դեռ ավե-լին, մի շարք ձեռնարկություններում նկատ-վում է յիսիշխանություն (բջիջը, գործարկումը, ադմինիստրացիան), վորը արմատապես կազմա-լուծման է յենթարկվում աշխատանքը—արտա-դրության նկատմամբ:

Դեռ ևս կուս. 11-րդ համագումարը գտնում էր, վոր խոշոր արդյունաբերության վերական-գնման հաջողությունը, «Պահանջում է ԽՍՀՄ ներկա պայմաններում ամբողջ իշխանության

լիակատար կենտրոնացումը գործարանի վա-
հու թյան ձեռքում: Գործարանային վարչու-
թյունները կազմվում են միանձնության սկզբ-
բունքներով, ընդ վորում «արհմիություննե-
րում մի անմիջական միջամտություն ձեռնա-
կի կառավարման մեջ այդ պայմաններում պետ-
ե համարվի անպայման ֆնսսակար և անթու-
լատրելի»: Կուսակցության 14-րդ համագումար
նորից ընդգծեց, վոր պրոֆմիությունները պետ-
ե «վճռական պայքար տանեն իրենց որգաննե-
րի և ներկայացուցիչների կողմից ձեռնարկու-
թյունների և նրանց խմբերի կառավարման գոր-
ծին, անմիջական և վոչ կոմպետենտ միջամտու-
թյուն ցույց տալու փորձերին, վորոնց հետե-
վանքը լինում է միութենական ֆունկցիաների
շփոթումը տնտեսականի հետ և ֆնսսակար յերկ-
վության ու անպատասխանատվության մուտք
գործելը ժող. տնտեսության ղեկավարման գոր-
ծի մեջ»:

Այս գրությունները ավերողովին պահպա-
նում են իրենց ուժը և ավելի խոշոր նշանակու-
թյուն են ստանում ընթացիկ շրջանի համար:
Կուսակցական կազմակերպության մոտ ժամա-
նակվա խնդիրն է տեղերում վճռականորեն կյան-
քում կիրառել վերագառ կուսակցական որգան-
ների մատնանշված վորոշումները: Դրա հետ
միասին կուսակցության մարմինները պետք է
իրենց կողմից ամեն միջոցները ձեռք առնեն
ստեղծելու առողջ մթնոլորտ ձեռնարկություն-
ներում, վորը կապահովի վարչության համար

կատարելու իր
ֆունկցիաները: Սակայն չպետք է մոռանալ,
վոր «Միանձնությունը չի բացասում լայն մաս-
սաների ներգրավումը կառավարման գործում,
միանձնությունը միայն սահմանավորում է ան-
միջական ղեկավարման ֆունկցիաները սովո-
րեցնելուց»:

Պրոֆմիությունները մասնակցում են բո-
լոր տնտեսական և պետական որգանների կազ-
մությանը, վորոնք կապված են տնտեսության
հետ, առաջադրելով իրենց թեկնածուները, մատ-
նանշելով նրանց ստաժը, փորձը և այլն:

Հարցի լուծումը պատկանում է բացառա-
պես տնտեսական մարմիններին, վորոնք և կրում
են ամբողջ պատասխանատվությունը այդ աշ-
խատանքի համար: Տնտեսական մարմինները
ուշադրության են առնում համապատասխան
պրոֆմարմինների կողմից արվող գնահատականը
բոլոր թեկնածուների նկատմամբ (ՌԿ(Բ)Կ 11-րդ
համագումարը):

Ընկ. Լենինը և մեր կուսակցությունը շատ
անգամ մատնանշել են, վոր հաղթական սոցիա-
լիստական շինարարության համար հոկայական
նշանակություն ունի, նոր աշխատանքային
գիացիպլինան, վորը հիմնված է աշխատանքի
նոր կազմակերպության վրա, աշխատանքի, վորը
միացնում է կապիտալիստական տեխնիկայի և
գիտության վերջին խոսքը գիտակից աշխատող-
ների մասսայական համախմբման հետ, վորոնք
ստեղծագործում են սոցիալիստական խոշոր աբ-

ապրուելթյունը»։ Դրա հետ միասին ընկ. Լենինի ազդեցությունների դիտակից և ակտի-
նը իրեն հատուկ խստությամբ բնորոշում և մասնակցությունից են կախված կատարելագու-
շկուրնիկների և պրոլետարական դիսցիպլինա աշխատանքային դիսցիպլինայի բարձրացման
խախտողների դեմ անխնա պայքար մղելու անհրաժեշտությունը։

Պրոֆմիլությունները վճռական կերպով
ափելի մոտ միանձնությունը, ափելի շատ աշխատավարձերով տնտեսական որգանների բյուրո-
տանքային դիսցիպլինա, ձգվել- աշխատել ուղի կրատական ազավազուսների դեմ, յեռանդուն
մական տոկունությունը, վճռականությունը կերպով պաշտպանելով բանվորների տնտեսա-
անձնագոհությունը, թողնելով խմբակային, ցե- կան և կենցաղային շահերը, հենվելով պրոլե-
խային շահերը, դո՛ւ բերելով բոլոր մասնավոր տարրերի ամենադիտակից տարրերի վրա, պետք
շահերը, առանց դրան հաղթանակել չենք կարող»։ Ե ամենավճռական պայքար տանեն արտադրու-

«Բանվորները ամեն տեսակ դո՛ւ տալիս են թխան և աշխատանքային դիսցիպլինային ան-
և ստեղծում դիսցիպլինա, վորը ստիպում է ա- տարրեր վերաբերմունք ցույց տալու դեմ (կուս-
սել և զգալ, վոր դասակարգային շահերը ափելի կոնֆերենցիայի բանաձևից)։

Այս խնդիրների ռեալ իրագործման նպա-
տակով ՀԱՄԿ (Բ)Կ կենտկոմը կուս. կազմաւեր-
թյունը կատարել, մեր կողմից դիտվում են վոր- պություններին առաջարկում է՝

1) Մոբիլիզացիայի յենթարկել լայն բան-
նրանց պրոլետարական ընտանիքից»։ վորական մասսաները՝ պայքարելու արտադրու-

Պայքար՝ աշխատանքային դիսցիպլինայի զաւանուծյան բարձրացման, աշխատանքային
համար այս պայմաններում դառնում է պայքար դիսցիպլինայի ամրապնդման, բանթողների (պրա-
վոշ միայն աշխատանքի արտադրողականությունը) վերացման, սարքավորմանը, գործիքնե-
բարձրացման համար, այլ փաստորեն ներկա- րին, մեխանիզմներին անփուլթ վերաբերմունք
յուն հապիսանում է նաև պայքար պոչականու- ցույց տալը արմատիւլ անելու համար, առան-
թյան դեմ՝, աշխատանքի հարցերում։ ձին ուշադրություն դարձնելով ձեռնարկության

Աշխատանքային դիսցիպլինայի բարձրաց-
ման խնդիրների լուծման մեջ հսկայական նշա- վոր բանթողները (պրագուլլլլլլ) և աշխատան-
նակություն և ստանում բանվոր դասակարգի և քային դիսցիպլինան խախտողները զգան բարո-
նրա պրոֆմիլությունների կազմակերպող դերը։ յապես դատապարտված և մեկուսացված ընկե-
Բանվոր դասակարգի լայն մասսաների և նրա րական շրջապատի մեջ։

2) Կուս կազմակերպությունները պետք է ուժեղացնեն դաստիարակչական աշխատանքները կուսակցության անդամների մեջ աշխատելու, վրէժնախառնությունները և կոմյերիտականները բանվորությունը, առաջավոր կազմերի հետ միասին լի-նեն նախաձեռնողներ այդ կարևորագույն ճա-կատում, գործնականում լինեն ամենակուլտու-րական, արտադրողականորեն որինակելի բան-վորները, սոցիալիստական ռադիկալիզացիայի և աշխատանքային դիսցիպլինայի համար մղվող պայքարի մեջ ներգրավելով բոլոր բանվորներին՝ Սակայն նկատվում են դեպքեր, յերբ կոմու-նիստները և կոմյերիտականները չեն ըմբռնում աշխատանքային դիսցիպլինայի ամբողջ կարե-վորությունը և նշանակությունը, չեն պայքա-րում նրա խախտումների դեմ, թագնվում են հետամնաց բանվորների հետևում, վրը միան-գամայն անթույլատրելի պոչականություն են:

3) Ինքնարժեքի իջեցման և աշխատան-քային դիսցիպլինայի բարձրացման մասին յե-ղած հրահանգները կյանքում կիրառելու համար մղվող պայքարը արտադրություն մեջ իր ամբողջ ծանրությունը առաջին հերթին ընկնում է տըն-տեսավարի, մասնագետի և տեխնիկական պը-սոնալի վրա: Կուսակցական որգանների և պը-ֆեսիոնալ կազմակերպությունների խնդիրն է ապահովել (կառավարչի, դիրեկտորի) միանձնյա դեկավարությունը, ձեռնարկության ոպերատիվ դեկավարությունը բոլոր հարցերում, վարչությանը հանձնել կերպ աջակցել, արտադրությունը բարելավ-

ման և վարչական-տեխնիկական պըսոնալի հա-մար գործնական ընկերական միջոցորտ ստեղ-ծելու ձեռնարկություն մեջ:

4) Պարտադրել կուս որգաններին վճռական զայքար տանելու պոչական արամադրություն-ների դեմ, վրը յերևան են բերվում առանձին տեսակավարների և պըֆ աշխատողների, ինչ-պես նաև տեխնիկական և վարչական պըսոնալի կողմից և իրենց արտահայտություն են գտնում աշխատանքային դիսցիպլինա հաստատելու գըր-ծում բավականաչափ տոկոսություն չհայտնա-բերելով:

5) Աշխատանքի արտադրողականության և ինքնարժեքի իջեցման գըրծում խոչը դըր պետք է խաղա պըրֆմիությունների կուլտուր լուսավարական և տնտեսական աշխատանքը, հատկապես արտադրական խորհրդակցություն-ների և ժամանակավոր վերահսկիչ հանձնաժո-ղովների աշխատանքը:

Արտադրական խորհրդակցությունների աշ-խատանքը, բանվորական լայն մասսաներին արտադրություն կազմակերպման և բարելավման գըրծի մեջ գրավելու ուղղությամբ, պետք է ու-ժեղացվի և մասնավորապես տարվի ինքնարժե-քի իջեցման, արտադրողականության պակասնե-րի հայտնաբերման, պարապուրդի (պըաստոյ) և բոակի վերացման, բանթողների պակասեցման ուղղությամբ:

6) Կուսակցական որգանները պետք է դա-տական որգանների և աշխատանքի կոմիսարիա-

տի որգանների ղեկավարութեան ընթացքում տանհն նրանց գործնեյությունը արտադրութեան մեջ համապատասխան աշխատանքային դիսցիպլինա ապահովելու ուղղութեամբ, մասնավորապես ԽՍՀՄ Աշխօղկոմատի 1927 թ. հուլիսի 19-ի հաստատած ներքին կանոնադրությունը և գանձումների աղյուսյակը պետք է իսկապես իրագործվեն կյանքում: Միաժամանակ պետք է այնպես անել, վոր տնտեսական որգանները լիովին կիրառեն աշխատանքային որենսդրութեան նորմաների և կոլլեկտիվ պայմանագրերի պայմանների հետ կապված պարտավորությունները:

7) Քանի վոր մինչև այժմ ձեռնարկություններում նկատվում է այն յերևույթը, վոր բանվորները զանազան հասարակական պարտականություններ կատարում են (նիստեր, ժողովներ, անգամավճարների գանձում և այլն) աշխատանքի ժամերին, կատեգորիկ կերպով առաջարկել բոլոր գործարանային կազմակերպություններին վերացնելու նման յերևույթները, թողնելով հասարակական պարտականությունների կատարումը ճաշի ընդմիջումին, աշխատանքը սկսելուց առաջ և վերջացնելուց հետո յեղած ժամանակվան, բացի այն անձնավորություններից, վորոնք սահմանված կարգով հատկապես ադատված են:

8) Նշելով աշխատանքային դիսցիպլինայի անկումը նաև ինժիներա-տեխնիկական պերսոնալի մեջ, իրենց ազմինխտրատիվ ֆունկցիաները չկիրառելու և աշխատանքային դիսցիպլինայի

նաև խախտողների նկատմամբ անուշադիր լինելու տեսակետից, կուսակցական մարմիններին աշխատանքի մեջ առանձնապես կարեվոր ճանաչել աշխատանքային դիսցիպլինայի ուժեղացումը ինժեներա-տեխնիկական պերսոնալի նկատմամբ, միաժամանակ ապահովելով նրանց համար իրենց վարչական ֆունկցիաները տեխնիկական բնույթ կրող կարգադրությունների կիրառման նկատմամբ և վարչական իրավունքների ոգտագործումը ապահովելու համար:

Գիտակից, դասակարգայնորեն կայուն պրոլետարի աչքում պետք է լավ համարվի այն ինժիները, այն վարպետը, վորն ինքն է յերեվան բերում նրա մեջ տեխնիկական ինիցիատիվան և աջակցում է բանվորների նախաձեռնութեանը, մասնավորապես գլուխաբար բանվորներին, վորն առաջ է տանում ռացիոնալիզացիայի գործը, նոր մեթոդներ և մտցնում, խիստ է անխախտ կերպով կիրառում և աշխատանքային դիսցիպլինան, ինքը հանդիսանում է դիսցիպլինայի որինակ և պահանջում է անալոյման դիսցիպլինարություն՝ իր բոլոր ստորադրյալներից:

Կուսակցական կազմակերպությունները պետք է խիստ կերպով հետևեն որյեկտիվ և մանրամասն հետադոտելու այն մեղադրանքները, վորոնք բարդվում են ինժիներա-տեխնիկական աշխատողների վրա, առանձնապես մամուլում: պետք է վճռականապես վոչնչացնեն ներկայումս նկատվող անհիմն մեղադրանքները և սուր հակահարված տան վարչական-տեխնիկական աշ-

խատանքների նկատմամբ, նրանց կողմից աշխատանքային դիսցիպլինայի հաստատ կիրառման և իրենց պարտականությունները բարեխղճորեն կատարելու համար տեղի ունեցող հարձակումներին:

9) Կենտրոնական կոմիտեն ուշադրություն է հրավիրում՝ առանձին բանվորների կողմից ինժեներա-տեխնիկական պերսոնալի նկատմամբ խուլիգանություն և բռնություն գործ դնելու բոլոր դեպքերի դեմ վճռական պայքար մղելու անհրաժեշտություն վրա: Բանվոր դասակարգը բավականաչափ ապահովված է ինժեներա-տեխնիկական պերսոնալին՝ որենտդրական նորմանները աշխատանքի բնագավառում խախտելու և բանվորներին անպատվելու համար՝ պատասխանատվության յենթարկելու հնարավորությամբ: Այգալիսի խուլիգանական յելույթների բոլոր տեսակի դեպքերը բանվորների կողմից ինժինե-րա-տեխնիկական պերսոնալի նկատմամբ պետք է անպայման դատի տրվեն, հանցավորներին վճռական պատժի յենթարկելու համար: Հավասարապես պետք է աշխատել վորպեոյի այգալիսի գործողությունները հասարակական դատապարտության արժանանան իրենց բանվորների կողմից:

10) Ուժեղացնել մասնուում արտադրական նվաճումների և բացերի լուսաբանությունը, պարտադրելով պարբերական թերթերին և պատի լրագրերի խմբագրություններին միջոցներ ձեռք առնել՝ լուսաբանելու աշխատանքի արտադրողա-

կանություն բարձրացման և աշխատանքային դիսցիպլինայի անկման դեմ մղվող պայքարի բոլոր խնդիրները, լայն կերպով ներգրավելով այդ աշխատանքին բանթղթակիցներին: Միաժամանակ մասնուում պետք է լայն կերպով լուսաբանվեն աշխատանքի, աշխատանքային դիսցիպլինայի բարձրացման, աշխատանքի նկատմամբ ավելի մեծ հարգանք տածելու և այլ խնդիրները:

Մասնների ստեղծագործ գործնական խնքնաքննադատությունը, վորպես բացերի ուղման յենք և շինարարություն հիմնական ճակատներում մեր աշխատանքին ոգնող միջոց, պետք է հիմնականում տարվի աշխատանքի արտադրողականությունը և խնքնարժեքի իջեցումը խանգարող բոլոր արգելքները վերացնելու ուղղությամբ, — ցրվածություն, թափթփվածություն, լողություն, աշխատանքային դիսցիպլինայի խախտելու, արտադրողականությունը պակասեցնելու, պարապուրդի և բռակի յենք, գիտակից տոկուն աշխատանքի համար բանվոր դասակարգի սոցիալիտական ձեռնարկություններում:

Կենտրոնական կոմիտեն գտնում է, վոր աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման համար կիրառվող միջոցները պետք է միացվեն արտադրության ոացիոնալիզացիայի. բյուրոկրատիզմի ու վալակիտայի դեմ մղվող պայքարի սիտեմատիկ գործադրման հետ: Վճռական մոմենտը, վոր պիտի ապահովի վերոհիշյալ ձեռնարկումների կիրառման հնարավորությունը,

հանդիսանում է բանվոր դասակարգի զիտակի վերաբերմունքը աշխատանքային զիսցիպլինայի բարձրացման հարցերին և կուսակցական կազմակերպությունների ակտիվ մասնակցությունը մատնանշված ձեռնարկումների կիրառման գործում:

Կենտրոնական կոմիտեն կուսակցական կազմակերպությունների աշխատանքը չափելու յե այն հետեանքով, զոր նրանք ձեռք կբերեն աշխատանքային զիսցիպլինային և արտադրողականությունը ձեռնարկություններում բարձրացնելու բանկիողները արժատախիլ անելու, բանվորական մասսան սոցիալիստական աշխատանքային զիսցիպլինայի հաժար մղվող պայքարի մեջ հաջողություններ ներգրավելու գործում:

Կենտրոնական կոմիտեն բոլոր կուս մարմիններից պահանջում է վճռական կերպով կիրառել բոլոր ձեռնարկումները աշխատանքի արտադրողականություն բարձրացման ասպարիզում:

Այս նաժակը պետք է կարգալ կուսակցական ժողովներում, միաժամանակ բջիջներում մշակելով կոնկրետ ձեռնարկումներ աշխատանքային զիսցիպլինային բանձրացնելու ուղղությունով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՆՍԻՄԻԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՀՀ Ազգային գրադարան

